

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Галина Георгиева Лардева, АМТИИ Проф. Асен Диамандиев
Пловдив, професионално направление 8.2. Изобразително изкуство
за художественотворческата дейност във връзка с участие в конкурс за заемане
на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 8.2.
Изобразително изкуство (художествена керамика), обявен в Държавен вестник,
бр. 51/ 18.06.2021 г.,
за кандидатурата на доц. д-р Моника Петрова Попова

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

Представените от доц. д-р Моника Попова активности надхвърлят чувствително минималните национални наукометрични изисквания и изискванията на Нов български университет. Доц. д-р Попова е защитила дисертационен труд „Развитие на скулптурата по времето на тиванските царе XII и XVIII династии“ (показател А). В рамките на група показатели В за реализиран авторски продукт в областта на изкуствата има събрани 390 от изискуеми минимален брой 100 точки. Във връзка с приносните основания тук отбелязвам цялостно премислените изложби „Вакуум“ (2021), „Драни и шити“ (2016), „1+1=1+1“ заедно с Иван Кулеков (2017), „Сито“ (2016) с Методи Попов, „Черните шити“ (2017). В раздел Г спадат публикуваната книга на базата на защитения дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ „Скулптурата в Древен Египет през периода на XII и XVIII династия“ (2015), както и няколко статии и доклади. Макар че – по мое мнение, например представената „рецензия по повод издаване на ретроспективен авторски албум от НБУ на почетен професор Иван Веселинов“ не би трябвало да има място в тези стандарти. Но пък поддържащите творчески изяви в същия раздел са напълно коректни. В комплекса показатели Д – отзивите за творческите изяви, доц. Попова представя също голямо количество материали (със събрани 140 от изискуеми минимален брой 80 точки), при това автори на отзивите са доказали своята значимост изследователи.

Не на последно място – в нормите на показател Е, кандидатката е ръководител на успешно защитил докторант и участва в различни проекти в художествения живот на страната.

II. Творческа дейност и резултати

II. 1. Оценка на творческите изяви. Основните творчески изяви, които доц. д-р Моника Попова е поставила в корпуса на своята кандидатура, се отличават с

вътрешна плътност, с характерно очертана пластичност, с разпознаваем художествен език и с комплексност. От тях е добре видимо, че кандидатката е изградила и наложила както своите концептуални начала, така и тяхното стилистично насочване отдавна.

В последно време тя работи в посока на комуникативната споделимост на своя утвърден стилистичен фокус – нещо, което е напълно необходимо за един съвременен художник и преподавател. В нейната работа могат да се открият няколко основни проблемни ядра. Първо, ключ към разбирането на това творчество е отношението между рисунката и керамиката, мислени не като медийни проекции, а по-скоро като пространствени измерения или в тяхното стилово и композиционно единство, като процес на разработване на една типология на орнаменталното.

Второ, интензивното присъствие на една трайна антропологическа доминанта на основаната визия – това е своеобразна фигуративна и смислова тяга от полето на архетипното начало, свързано с последователни усилия по стилизиране на примитива.

Трето, характерно за концептуалните изложби на кандидатката е едно специфично внушение за монументалност, в което са обвързани интересите на авторката към древноегипетската скулптура и нейното отношение към началата на българската художествена традиция. Самите произведения, които участват в основните самостоятелни изложби на доц. д-р Моника Попова, се отличават с овладян и внимателно разработен рисунък, със задълбочена образна парадоксалност и подчертан интерес към тялото като пресечна точка и трансформационен възел на множество енергии на човека и артиста. Въз основа на казаното дотук могат да се посочат следните приноси на кандидатката:

Антропологическата рамка, в която изложбените изяви на авторката се разполагат, универсализира комуникацията с публиката и трансформира проблемите на индивидуалната поетика в общовалидни нагласи и рецептивни модели. Присъствието на почти ритуални действия като шиене и пресяване – както в образната система, така и в автопоетическата рамка на множество от работите на Моника Попова, са подходящ пример в това отношение.

Преосмисленото присъствие на древноегипетската скулптура в съвременни произведения като обект на творческа преработка може да се изведе като самостоен принос.

II. 2. Оценка на приносите в останалите творчески изяви. Казаното дотук е напълно валидно и за всички останали творчески изяви на кандидатката доц. д-р Моника Попова. При това както самостоятелните, така и общите изложби са с висока степен на престижност. Те са видими физиономични събития, в които присъствието на авторката е получавало неизменно високата оценка от специалистите.

II. 3. Цитиране от други автори. В плана на творческата професура този раздел обхваща отзивите за художествените изяви на кандидата. За произведенията и изложбите на доц. д-р Моника Попова пишат Мария Ландова, Даниела Чулова-Маркова, Георги Лозанов, Белослава Димитрова и др. Местата на публикуване на материалите, в които се разглеждат работите на кандидатката, са неизменно престижни издания.

II. 4. Оценка на резултатите от участие в изследователски и творчески проекти и приложение на получените резултати в практиката. Доц. д-р Попова е основен ръководител в специалност Керамика на НБУ. Тя участва в организирането на всички изложби по керамика на студенти във висшето учебно заведение. В този смисъл нейният творчески потенциал и изследователските ѝ търсения на учен се срещат в процеса на обучение и реализация на множество випуски студенти.

III. Учебна и преподавателска дейност. Доц. д-р Моника Попова е уважаван от своите студенти преподавател от програмите Графичен дизайн и Пластични изкуства на Департамент Изящни изкуства в НБУ. В този департамент тя е доцент е от 2010 г., като във всичките академични години има пълна аудиторна заетост. Наред със своята непосредствена преподавателска дейност доц. Попова инициира изложените в т. II. 4 активности и подпомага творческия процес на студентите, участва в академичния обмен, организира семинари, в които гостуват значими автори и педагози, в това число и гости от чужбина, както и самата тя гостува на преподаватели в други висши учебни заведения.

IV. Административна и обществена дейност. Доц. д-р Моника Попова е създател на ателиетата по керамика и 3Д керамично принтиране на НБУ от 2002 г. Създател е на първата и единствена в България лаборатория за 3Д керамично принтиране. Директор е на Учебно практическо звено по керамика в НБУ. Организатор е на множество художествени събития, сред които на Международния фестивал на съвременната керамика – София 2017 с множество съпътстващи събития, ангажиращи пряко студентската аудитория, но и разширяващи периметъра на въздействие на керамичното изкуство. Доцент Попова е непосредствено ангажирана с привличането на студенти в образователните програми на НБУ.

Член е на Съюза на българските художници и на Българския институт по египтология.

V. Лични впечатления от кандидата.

Личните ми впечатления са, че Моника Попова е действително напълно коректен в своите професионални отношения човек, тя отдадена на работата си и на творческия си път. Наред с това впечатленията ми потвърждават многократно заявяваното от нея: за Моника Попова пълнотата на живеенето е не просто също толкова важна колкото изкуството – за нея процесите на живеене и творене се обуславят и мотивират взаимно.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Споделеното по-горе лично впечатление е отдавна ясно заявено от авторката и творчеството ѝ в средата на колегиалната общност. В този смисъл е било напълно достатъчно и само бегло маркиране в документалната основа на дейността това, което определям по-горе като антропологически концепт в работите ѝ. Многократното повтаряне на лексемата „утроба“ и соченето към утробата, даването на израз на гордостта на майката – фигуративно, реторично и буквално, ми се струва в известен смисъл преекспонирано.

В заключение – въз основа на отчетливите и разпознаваеми творчески и преподавателски постижения на доц. д-р Моника Петрова Попова с категорична яснота изразявам своята положителна оценка за дейността ѝ. Нейното присъствие в съвременния художествен живот и дългогодишна преподавателска дейност в НБУ и отреждат напълно заслужено място за академичната длъжност професор, затова предлагам на уважаемото научно жури да я допусне до избор от Академичния съвет на НБУ и убедено гласувам „за“.

Дата: 01.11. 2021 г.

Подпис.....